

NOORA AINASOJA
TAITEEN KANDIDAATIN OPINNÄYTETYÖ
MUODIN KOULUTUSOHJELMA
MUOTOILUN LAITOS
AALTO-YLIOPISTO

SISÄLLYS

1. JOHDANTO

2. TAUSTATUTKIMUS JA MALLISTON LÄHTÖKOHDAT

2.1 I'M A CYBORG BUT THAT'S OKAY

2.2 PLASTINOINTI

3. SUUNNITTELUPROSESSI

3.1 MATERIAALIEN KEHITTELY JA VALMISTUS

3.2.1 KUDOTUT KANKAAT

3.2.2 NEULEET

3.2.3 MUUT MATERIAALIT

4. TUOTTEET JA VALMISTUS

5. YHTEENVETO

6. KIITOKSET

7. LÄHDELUETTELO

7.1 VIITEET

7.2 KUVALÄHTEET

If

only

I had

just

one

of existence,

too.

Please take me in one mouthful.

1. JOHDANTO

Olen koostanut taiteen kandidaatin opinnäytetyöni produktiivisesta ja kirjallisesta osiosta. Produktiiviseen osioon kuuluu seitsemän asun naistenvaatemallisto jonka olen toteuttanut syksyn 2017 ja kevään 2018 aikana, esittelin sen Näytös18:ssa. Kirjallisessa osuudessa esittelen lähtökohtiani, malliston taustatutkimusta ja työprosessiani. Esittelen myös suunnittelutekniikkani muuttumista projektin edetessä ja sen vaikutuksia lopputulokseen.

Aloitin opintoni Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulussa vuonna 2015, 1 välivuoden lukiosta valmistumisen jälkeen. Pohjana vaatesuunnittelun opiskelulle minulla oli ompelutaitojen sijaan kuvataidekoulu ja vuosien tanssiharrastus. Kuvataidekoulussa olin useamman vuoden Photoshop –ryhmässä, mikä on ollut avuksi korkeakouluopintojeni aikana ja mahdollistanut muun muassa digiprinttien tekemisen itsenäisesti.

Tanssiharrastukseni herätti kiinnostukseni vaatteisiin, jotka elävät käyttäjän päällä liikkeen ollessa myös pysähtynyt ja kuitenkin mahdollistavat myös akrobaattisen liikkeen.

Ompelu- sekä kaavoitustaitoni kehittyivät toisen vuoden miesten vaatemalliston yhteydessä. Toteutin sen yhdessä luokkatoverini Amandan Ripatin kanssa, kummallakaan meistä ei ollut aikaisempaan koulutusta vaatetuksesta. Päätimme kuitenkin tehdä malliston, joka koostui lähinnä räätälöidyistä miesten takeista. Tämä loi minulle luotavaisen pohjan oman projektin toteuttamiseen. Koin ymmärtäväni vaateen luonteen ja kuinka sitä on mahdollista muokata kuitenkin säilyttäen tärkeimmän; käytettävyyden. Lähtökohtana omalle projektilleni olikin aluksi purkaa ja uudelleen kasata isoja ulkotakkeja yhdistäen ne siroihin neuleisiin. Hylkäsin melko nopeasti tämän idean käytyäni kolmannen opiskeluvuoden ensimmäisen neulekurssin. Kurssi toimii pohjana koko malliston sekä henkilökohtaisen estetiikkani kehitykselle.

Toisen vuoden malliston suunnittelu sekä toteutus eivät yllättäneet vaikeudellaan, mikä ei tehnyt siitä yhtään helpompaa. Yhteistyö oli ajoittain erittäin hankalaa, mutta opetti kommunikoinnin sekä ideoiden sanallistamisen tärkeyden. Oman näkemykseni selkeästi kommunikoinnista jouduin harjoittelemaan vielä paljon myös tämän projektin aikana. Tästä kerron lisää tulevissa luvuissa.

Malliston suuntaamisella naisille ei ollut minulle juurikaan merkitystä. Lähtökohtani ei missään vaiheessa opiskelujani ole ollut ajatus siitä mitä nykypäivän nainen tai mies pukisi päälleen. Tärkeämmäksi tasoksi suunnittelussa olen kokenut sen, miten vaate ilmentää ihmisyyttä sanan perimmäisessä tarkoituksessa. Tarkoitukseni on vaatteiden avulla nostaa esille se, miten koen ihmisyyden ja ihmisten yhteneväisyydet vaateen todellisesta funktiosta kuitenkaan tinkimättä. Rosoisuudella ja ajoittain joidenkin rajuksikin kokemalla kuvamateriaalilla tarkoitukseni on ollut haastaa käsitystäni femiiniisyydestä. Tätä olen lähestynyt aiheilla joiden valintaan ovat vaikuttaneet ihmissuhteeni lapsena sekä nuorena. Mallisto onkin purkaus oman identiteetin pohdinnasta

pohdinnasta ja ulkoisten tekijöiden vaikutuksesta minäkuvaan. Eksistentiaalisen kriisin huipentumana tapahtunut turhautuminen elämän peruselementeistä irtautuneeseen yhteiskuntaan. Mallisto on kuvaus ristiriitaisesta minäkuvasta kuitenkin vivahteilla yhteiskunnan hyväksymällä tavalla.

2. TAUSTATUTKIMUS JA MALLISTON LÄHTÖKOHDAT

Taustatutkimus tai muodin alalla tuttavallisemmin puhuttuna, research, on visuaalisen tutkielma mallistoa varten. Siitä ulkopuolisen tulisi saada kokonaiskuva malliston (kerronnallisista, temaattisista) pyrkimyksistä. Tutkielmalla tarkoitetaan tässä kontekstissa kuvamateriaalin keräämistä, yhdistelemistä ja syvemmän intention hahmottumista tekijälle, suunnittelijalle. Tapani lähestyä taustatutkimuksen kokoamista on opintojeni ajan vaihdellut assosiatiivisesta, hyvin tiukasti rajattuun. Itselleni sopivaksi tavaksi on muodostunut nopea kuvamateriaalin kerääminen yhdestä aiheesta, minkä jälkeen teen välittömästi materiaalikokeiluja. Materiaalikokeilu voi tässä kontekstissa tarkoittaa melkein mitä vain tekstiilin olemukselle tehtävää muokkausta, esimerkiksi valmiin kankaan purkamista niin, että lopputuloksena kankaalla on uusi tekstuuri. Tätä mallistoa tehdessäni olen keskittynyt kokeiluun kutomalla sekä neulomalla. Materiaalikokeilujen ohella jatkan researchin kokoamista ja aiheeseen syventymistä, jotta kykenen keskittymään ideoiden kokeiluun, myös käytännössä. Research-vaiheessa saan jatkuvasti uusia ideoita, joita on ajoittain hankala laittaa muistiin tekstinä tai luonnoksena, joten olen todennut researchin ja materiaalikokeilujen samanaikaisen työstimisen käteväksi tavaksi. Taustatutkimuksen kuvamateriaali karsiutuu ja malliston motiivi minulle selkiytyy parhaiten lomittaisella työskentelytavalla.

Opinnäytemallistoa ryhdyin pohtimaan jo toisen vuoden keväänä järjestetyllä Kudotujen kankaiden suunnittelu - kurssilla. Kurssilla teimme kymmenen kudotun näytteen tekstiilimalliston. Tästä minulle jäi konkreettiseksi tutkimusmateriaaliksi muutamia näytteitä, joiden pohjalta lähdin pohtimaan malliston varsinaisia teemoja. Aluksi mukaan valikoitui neljä eri teemaa, joista suoraan vaatteisiin viittaavat kuitenkin karsiutui-
vat. Niin monen erillisen teeman käsittely kävi turhan haastavaksi, eivätkä vaatteelliset aiheet inspiroineet minua yhtä paljon kuin kaksi jäljelle jäänyttä aihetta, joita käsittelen seuraavissa luvuissa. Suorasta vaatteelliset-referenssistä luopuminen auttoi minua tarkentamaan luonnetta suunnittelijaidentiteetilleni. Vaatteelliset referenssikuvat tuntuivat vain rajoittavan vaatteen muotokielen ja oivallusten löytämistä.

2.1 I'M A CYBORG BUT THAT'S OKAY

Elokuvallisena inspiraatiolähteenäni toimii korealainen romanttinen draama komedia I'm a cyborg but that's okay, jonka on ohjannut vuonna 2006 Chan-wook Park. Hänen elokuvansa ovat tyyllisesti synkkiä ja hänelle tyypillistä on omak-sua muiden ohjaajien tyylistä elementtejä (1.Singer, 2017). Tätä kyseistä elokuvaa varten hän on omaksunut romanttisille komedioille visuaalisen kielen. Kirkas val-aistus ja huoleton värimaailma yhdistettynä brutaaleihin ja väkivaltaisiin kohtauk-siin luovat ristiriitaisen, ajoittain epätodellisen tunnelman elokuvaan. Ensikohtauk-sistaan lähtien elokuva leikkii rajujen teemojen ja lapsenomaisen tyylivalinnan välillä.

Kyborgi-termin lanseerasi vuonna 1960 tiedemies, keksijä ja säveltäjä Manfred Clynes (s.1925). Se viittaa elimistöön joka koostuu keinotekoisista ja orgaanisista elementeistä. Nykykäsityksen mukaan kyborgiksi voidaan luokitella ihminen, jolle on asennettu sydämentahdistin. Kyborgismi on ollut suosittu aihe taiteenaloilla.

Fritz Langin vuonna 1927 ohjaama Metropolis on ensimmäinen elokuva, jossa esi-intyy ihmisrobotti. Se inspiroi lukemattomia sci-fi-genren elokuvia ja sen vaikutus on vieläkin nähtävissä visuaalisesti niin elokuvapuolella kuin muodissakin.

1960-luvulla termi innoitti suunnittelijoita, kuten Pierre Cardinia ja Emmanuel Ungaroa, jotka edustivat Space age -aikakautta. Space ageksi kuvataan ajanjaksoa 60-luvulla, jol-loin avaruusmatkustamisessa tapahtui suuria kehitysaskelia, mikä vaikutti varsinkin mu-otiin merkittävästi. Suunnittelijoiden työssä näkyi optimistinen kiinnostus tulevaisuuteen (2. Sterlacci, Arbuckle. 2009. 93). Useasti kuitenkin kyborgismi on varsinkin elokuvien puolella liitetty dystopisiin kuvauksiin maailmasta, jossa koneet ottavat vallan.

Elokuvan päähenkilö Young-goon työskentelee tehtaassa vähäpätöisessä asemassa sekä sairastaa skitsofreniaa. Hän yrittää ladata itsensä radiolla, sillä hän kuvittelee olevansa kyborgi. Tästä seuraa pamahdus ja kuvakulma siirtyy hänen värikkäinä vilkkuviin varpaisiin. Young-goon riennetään mielisairaalaan, missä hän kommunikoi ainoastaan koneiden kanssa ja yrittää epätoivoisesti ladata itseään nuoleskelemalla pattereita. Sairaalassa hän tapaa toisen skitsofreenisen potilaan Il-Soonin. Heidän välilleen syntyy romanttinen pakkomielteenomaisen emotionaalinen riippuvuussuhde. (3. I'm a Cyborg but That's Okay. 2006)

Aiemmassa kohtauksessa nähdyt vilkkuvat varpaat ovat vasta alkua ja edetessään elokuva muuttuu surrealistisemmaksi. Jokainen hahmojen kokema hallusinaatio tai todellisuuden hämärtyminen esitetään katsojalle juuri niin kuin hahmot ne kokevat. Tehokeinoksi tähän on kytketty erittäin kirkas valaistus, joka pitää elokuvan tunnelman epätodellisen pirteänä. Tämän tyylivalinnan ansiosta elokuva näyttäytyy päällepäin helposti lähestyttävältä, mitä se ei tarinansa puolesta kuitenkaan ole. (1)

Young-Goonin tulee perheestä, jossa mielenterveysongelmat ovat siirtyneet sukupolvelta toiselle johtaen hänen itsemurhayritykseensä. Molempien, Young-Goonin ja hänen isoäitinsä kohdalla joutuvat sukulaiset, hoitohenkilökunta ja ystävät turvautumaan äärimmäisiin apukeinoihin: mielisairaalahoittoon, pakkosyöttöön ja shokkiterapiaan. Musiikki ei raskaimmissakaan kohtauksissa muuntaudu melankoliseksi, päinvastoin – taustalla soi valssi. Sen tarkoituksena on alleviivata romanttisille komedioille tyypillistä henkeä, joka saa katsojan uskomaan kaiken päättyvän hyvin. Nopeat vaihdokset kohtauksien välillä luovat välinpitämättömän tunnelman. Katsojalle ei tarjota hetkeäkään sisäistää tai käsitellä, mitä on juuri todistanut. Edetessään päähenkilöiden ongelmat kuitenkin syventyvät ja loppua kohden heidän ahdinkonsa vaan kasvaa. Loppu ei tarjoa katsojalle onnellisen lopun tuomaa nopeaa tyydytystä.(1)

Elokuva kiehtoi minua monella tapaa: naiivi lähestymistapa vakaviin mielenterveysongelmi-

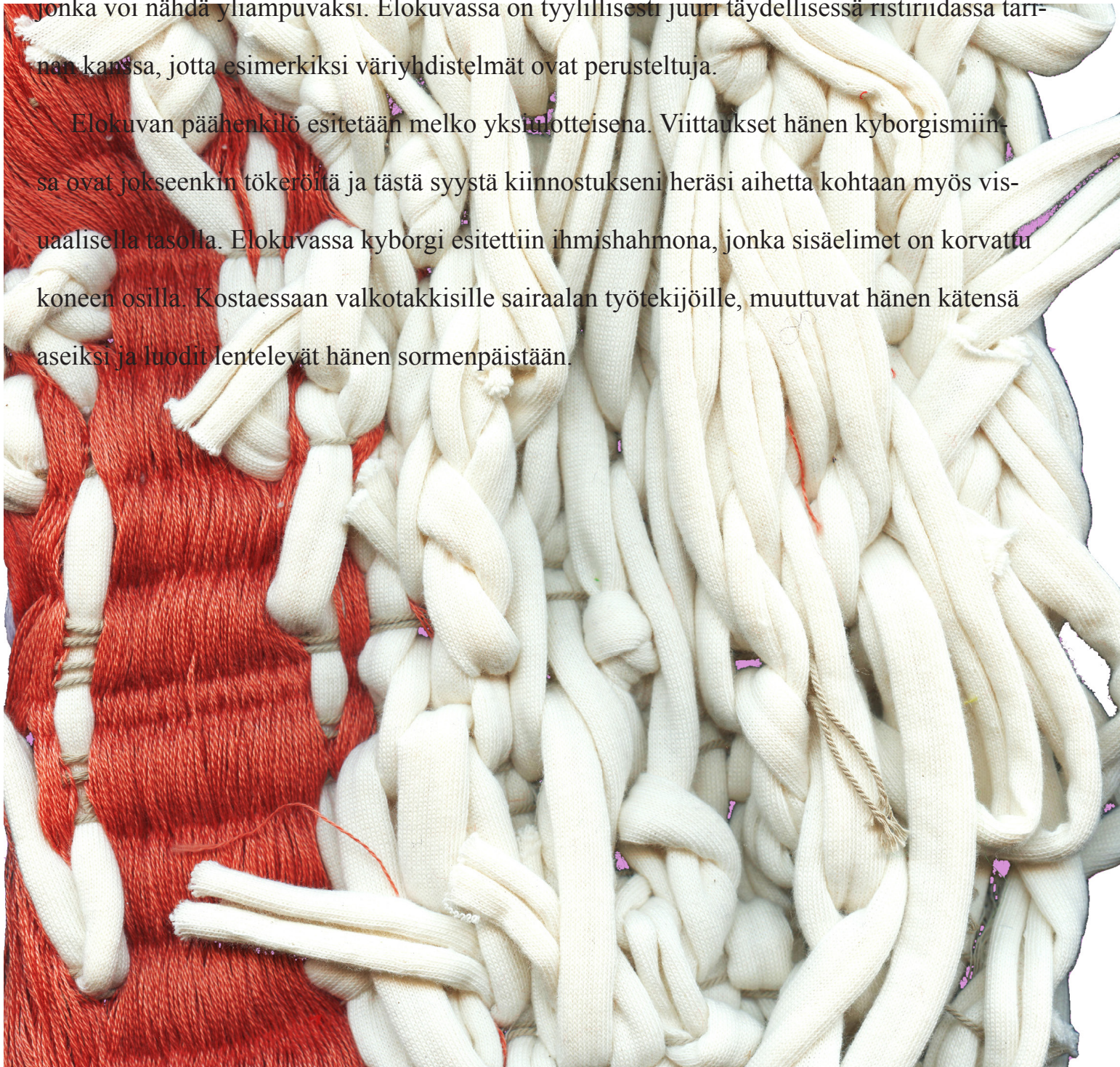

in, groteskien kohtausten ja liian siirappisen musiikin yhdistelmä ja kyborgismi, puhuttelivat minua.

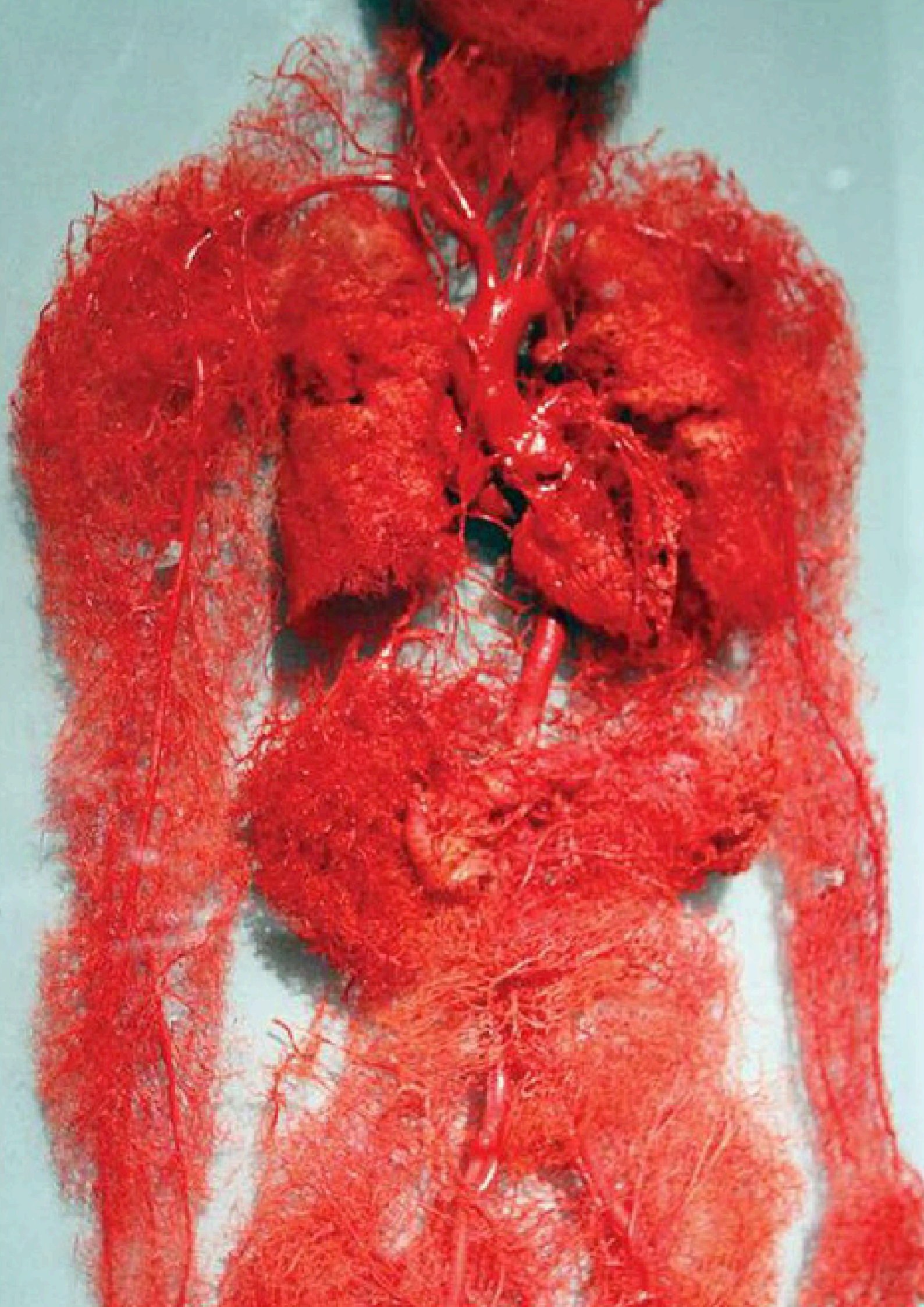
Minulle suunnittelussa tärkeäksi aspektiksi on muodostunut jonkin yhteiskunnallisen epäkohdan esille tuominen. En kuitenkaan koe tarpeelliseksi lähestyä aiheita vakavalla otteella ja reflektoidessani kahta aiempaa opintovuottani koin nimenomaan värien olevan minulle ominainen tapa kommunikoida. Väreissä minua kiinnostaa nimenomaan yhdistellä kirkkaita värejä niin, että ne hieman riitelevät toisten kanssa ja niiden katsominen saattaa olla joillekin haastavaa. Tästä syystä I'm a Cyborg but That's Okay tuntui hyvältä valinnalta opinnäyttemalliston aiheeksi. Haluan mallistolla kuvata maailmaa inhorealismisten keinojen sijaan tavalla,

jonka voi nähdä yliampuvaksi. Elokuvassa on tyyllillisesti juuri täydellisessä ristiriidassa tarinan kanssa, jotta esimerkiksi väriyhdistelmät ovat perusteltuja.

Elokuvan päähenkilö esitetään melko yksinotteisena. Viittaukset hänen kyborgismiinsa ovat jokseenkin tökeröitä ja tästä syystä kiinnostukseni heräsi aihetta kohtaan myös visuaalisella tasolla. Elokuvassa kyborgi esitettiin ihmishahmona, jonka sisäelimet on korvattu koneen osilla. Kostaessaan valkotakkisille sairaalan työntekijöille, muuttuvat hänen kätensä aseiksi ja luodit lentelevät hänen sormenpäistään.

2.2 PLASTINOINTI

Toisena aiheenani on plastinoidut verisuonistot. Plastinointi on anatomi Gunther von Hagensin kehittämä tekniikka (vuonna 1977), jolla pyritään säilyttämään ruumiin biologiset kudokset. Plastinointi on noin vuoden pituinen prosessi. Ensin kudoksien hajoaminen estetään pumpaamalla valtimoihin formaldehydiä.(4.) Tämän jälkeen ruumiista poistetaan ensin vesi ja rasva upottamalla se asetonisiin tai korvaavaan liuottimeeseen. Tämän jälkeen ruumis kyllästyskäsitellään, asetetaan haluttuun asentoon ja kovetetaan kaasun, valon tai lämmön avulla. Keksintö on luonut mahdollisuuden tutkia ihmisten sekä eläinten ruumiita. Vuodesta 1995 lähtien kiertävä Body Worlds on antanut myös mahdollisuuden kaikille ihmisille tutustua ihmiskehoon muutenkin kuin vain kuvien kautta. Yksi näyttelyn motiiveista onkin näyttää konkreettisin esimerkein terveellisten elämäntapojen vaikutuksen elimistöön.

Kontekstista irrallisina verisuonet voivat ensin järkyttää. Ne ovat ympäristössä, jossa niitä ei ole totuttu näkemään. Kun tästä on päästy yli, huomio kiinnittyy niiden hienovaraiseen pitsimäiseen rakenteeseen.”a recognition that nature has endowed us with one skin too few, and that a fully sentient being should wear its nervous system externally.” (6. Ballard, 1992, s.275)

Halusin syventyä suonistoiheeseen samalla objektiivisuudella kuin Body Worlds näyttely. Olivier Theyskens syksy/talvi 1998-99 käytti visuaalisesti hermostoa samantyyllisesti. Näin hän kuvailee läpinäkyvää kokoasua, johon on kirjailtu sydän ja valtimot: “When I designed it,” Theyskens said, “I thought of a young girl who has so much hidden inside that one day her heart explodes.” He paused, then said, “I wanted then, and now, for the clothes to have passion.” (7. Hirschbreg 2006). Epämiellyttäväksi koetun asian sisällyttäminen työskentelyyn visuaalisella ja filosofisella tavalla

kiinnostaa minua. Suunnittelijaidentiteettini liittyy vahvasti halu käsitellä rankkojakin aiheita muuttamalla ne kauniiksi. Työskentelen vahvasti myös intuition varassa ja liitän kaiken tekemiseni vahvasti omaan näkemykseeni maailmasta ja sen keskeneräisyydestä. Tällä viitataan pinttyneisiin ajatusmalleihin siitä, mitä tarkoittaa olla ihminen nykypäivänä. Normien vastustaminen on elintärkeää, jotta ajatusmallit siitä, mitä elämällä tulisi saavuttaa, muuttuisi. Tämän koen tärkeäksi juuri niiden yksilöiden kannalta, jotka eivät kykene sopeutumaan sosiaalisesti hyväksytyihin muotteihin. Keinoni tähän on viedä katsoja mukavuusalueensa ulkopuolelle.

3. SUUNNITTELUPROSESSI

Ensimmäisenä opiskelu vuotenani lähestyin malliston suunnittelua hyvinkin järjestelmällisesti. Kokosin mieleisen researchin kirjamuotoon, johon en suunnittelun muissa vaiheissa enää koskenut. Tutkin kuitenkin muokkaamaani kuvamateriaalia perinpohjaisesti ja käytin eri tekniikoita kuvien siirtämisessä vaatteeksi. Hyödyllisimmäksi ja hedelmällisimmäksi totesin tekniikan, jossa piirsin jokaisen sivun perusteella yhden luonnoksen, tämän jälkeen kävin luonnokset läpi ja parantelin niitä. Tällä tekniikalla kuvamateriaali tuli tutuksi myös konkreettisella tasolla ja pystyin yhdistelemään eri aiheita sulavaksi kokonaisuudeksi. Tämä ei ollut kuitenkaan vaateen muodon hakemisen kannalta järkevin tekniikka. Sen lisäksi, etten tuntenut vaateen rakennetta vielä tarpeeksi hyvin, jouduin taistelemaan suunnattoman paljon halutun muodon saamiseksi. Tässä vaiheessa myös materiaali tuntemukseni oli täysin oleton, mutta lähestyin aihetta avoimin mielin. Olenkin palannut vanhoihin materiaalinäytteisiini opinnäytemallistoa tehdessäni ja saanut oivalluksia oman tyylini suhteen.

Toisen opintovuoteni aikana tutustuin syvemmin vaateen rakenteeseen sekä materiaalien muokkaamiseen. Konkreettisella tasolla tämä käsitti monien miesten puvuntakin purkamista, niiden sisärakenteiden tutkimista ja uudelleen muotoilua käsin. Tämän olen saanut myös usealta eri opettajaltanikin ohjeeksi. Tämä on auttanut vaateen muodon rakentamista sisältä päin toisin

kuin ulkoa, mikä aluksi tuntui luontevimmalta. Vaatteen luonne lähteekin piilotetuista elementeistä, esimerkiksi erilaisista saumoista rypytyksistä ja kiinnikkeistä.

Materiaalien kohdalla oivalluksia syntyi niin värien ja eri materiaalien yhdistelystä. Koinkin toisen vuoden opintojen jälkeen kudonnan sekä neulonnan mieluisemmiksi kuin kaavoittamisen tai muotoilun. Näin niiden antavan enemmän mahdollisuuksia kokeellisempaan lähestymiseen vaatteeseen.

Lähdinkin rakentamaan opinnäytemallistoa neuleiden ja kudottujen kankaiden kautta. Syvenyin molempien tekniikoiden rakenteisiin vielä paremmin syksyn neulesuunnittelu- sekä tekstiilimallisto kursseilla. Tässä vaiheessa tarkoitukseni oli tehdä yksinkertaisia vaatteita muodoiltaan, jotta tekstiilit tulisivat paremmin esille ja näin ollen myös malliston aiheet. Aloitin luonnostelemalla 20- ja 30-luvun alusvaatteiden pohjalta. Luonnoksiin en kuitenkaan onnistunut luomaan haluttua lopputulosta ja ne jäivätkin naiville tasolle. Läpimurron koin neulekurssin lopullisen tehtävän kohdalla. Suunnitelluiden neuleiden pohjalta tuli toteuttaa yksi tuote ja sen rinnalle esittää haluamallaan luonnostelutekniikalla viisi muuta tuotetta. Toteutettavan neuleen muotoilin suoraan mallinukun päälle. Tämän tuotteen asettelin erimuotoihin toisen nukun päälle niin, että siitä muodostui muotoilukokeiluja täysin eri vaatteista. Toteutin muotoilut mahdollisimman nopeasti intuitiivisesti sekä mahdollisimman vähillä apuvälineillä.

Onnistunut lopputuloksen jälkeen minua kannustettiin muotoilemaan vielä lisää mahdollisimman paljon. Käytin paljon erilaisia valmiita materiaaleja, lähinnä neuleita, jotka purin osiin ja ennakkoluulottomasti kokosin erimuodoiksi. Lopulta totesin parhaan lopputuloksen saavan epätavallisiin suuntiin osoittavilla laskoksilla. Käytin myös apunani pienoismallinukkea, jonka päälle kootun muotoilukokeilun purin ja kokosin yhteen saumuria käyttäen. Tästä syntyi materiaalinäyte, jossa yhdistelin enintään 40 cm leveitä suorakaiteen muotoisia paloja toisiinsa niin, että ne muodostavat kolmiulotteisen pinnan.

3.2.1 KUDOTUT KANKAAT

Malliston lopullisissa tuotteissa käytin suunnittelemista malleistani kolmea kudottua kangasta. Niistä kaksi on kudottu samanaikaisesti tiekoneohjattavilla varsipuilla ja yksi perinteisillä poljettavilla kangaspuilla. Kudotut kankaat tuovat esiin suoni -teemaa volyyymia ja rakenteita vaihdellen. Pohjana rakenteille oli toisen vuoden kudottujen kankaiden suunnittelu –kurssilla toteuttamani mallit. Tekstiilimallisto –kurssin aikana kehitin niitä eteenpäin yksinkertaisemmiksi, jotta niiden toteuttaminen olisi järkevää vaatemalliston kannalta.

Tietokonepuilla samanaikaisesti kudotut kankaat toteutin sitoutumattomalla ontelosidoksella. Ontelo rakenteena antaa mahdollisuuden kutoa kankaan molemmille puolille eri sidosta ja mahdollisesti vaihtaa näiden paikkaa, jolloin saadaan aikaan kuviointia. Sitoutumattoman ontelon rakentamiseen käytetään kahta kudelankaa, ja loimilangat jaetaan vuoroittaisiin osiin, jolloin kudelanka numerolla yksi kudotaan parillisia loimilankoja, ja kudelangalla kaksi kudotaan parittomia. Kyseisellä tekniikalla kankaan rakenteelle saadaan aikaan myös löyhempi ja keveämpi tuntu. Kudelanka 1. käytin auki harjattua punaista mohair-lankaa ja sidoksena rikottua toimikasta. Lopputuloksena on aaltoileva kuvio. Kudelanka 2. valitsin keltaisen mohair-langan, jolla kudoin palttinaa, sidoksen ansiosta siitä tuli hieman tiiviimpi. Molempia kankaita käytin yhdessä paltatekniikalla toteutetuista takeista.

Poljettavilla varsipuilla kudoin kankaan, jonka luonne koostuu ruskean loimilangan sekä mustan kuteen luomasta ruudullisen omaisesta kuviosta. Sekaan kudoin sekä solmin vanhoista mustista t-paidoista leikattua suikaletta. Suikaleet kiinnittyvät löyhällä sidoksella ja saa pinnan näyttämään kolmiulotteiselta jo itsessään. Harvakseltaan kudottuna jää myös kangas tarpeeksi ohueksi niin, että siitä on mahdollista ommella vaatteita. Kutomaani kangasta käytin kolmessa eri tuotteessa.

3.2.2 NEULEET

Neuleiden suunnittelu alkoi kohdallani jo toisen vuoden neule ja neulokset –kurssilla. Kurssin aikana suunnittelin useamman yksittäisen neulerakenteen yhden tason puolimekaanisilla neulekoneilla. Toisen vuoden jälkeen neulestudion koneet vaihdettiin jyrkvimpiin Dubiedin kahdentason neulekoneisiin. Uudet koneet vaativat jokseenkin itsenäistä opiskelua ja paneutumista, sillä koneiden käyttö ei ollut tuttua kurssin ohjajille. Yhdentason neulekoneet mahdollistivat yksityiskohtaisemman käsityöskentelyn suotuisaan työtahtiin. Osa suunnitelmista malleista jouduin täten hylkäämään suoraan, sillä niitä ei ollut uusilla koneilla joko mahdollista tai järkeä tehdä. Dubied –koneet mahdollistivat kuitenkin uusien oivalluksien tekemisen ja auttoivat minua ymmärtämään syvemmin neuloksien rakenteita.

Neuloksien kautta halusin lähestyä värien ristiriitaa. Neulesuunnittelu –kurssin aikana heittäydyin kokeilemaan monia mahdollisia väri yhdistelmiä ja hakemaan oikeaa suhdetta niiden välille. Lopulta päädyin yhdistelemään kolmea pääväriä; voimakasta sähköistä sinistä, kirkkaan punaista sekä kylmää keltaista, myöhemmin lisäsin mukaan tuli myös fuksia. Materiaaleina toimivat merseroitu puuvilla, polyesterinen saumurilanka, puuvilla sekä sukkahousulangaksi tarkoitettu polyesteri lanka, joka mahdollistaa venyvien neuloksien tekemisen. Lankavalmistaja Campolmi Filati sponsoroi malliston lopullisiin tuotteisiin keltaisen merseroidun puuvilla langan. ”Sukkahousulanka” eli ohut lanka, joka teollisesti ylikierretty, lisäten joustavuutta ja kestävyyttä. Onnekseni myös Elasten SRL -lankavalmistaja suostui tekemään kanssani yhteistyötä sponsoroimalla lankaansa.

Ylikierteisen polyesterilangan avulla kehitin kaksi erilaista neulosrakennetta, joista toisessa kolmiulotteinen rakenne muodostuu ontelo –rakenteen ja suonimaisen kuvion avulla. Sinisen ja punaisen langan yhdistelmä leikkii ajatuksella punainen voittaa sinisen ja luo surrealistista tunnelmaa vaatteeseen. Toisessa rakenteessa polyesterilanka ja ohut merseroitu puuvilla ovat kulkeneet saman langankuljettajan kautta neuloille. Jättö sekä kertosilmukoita sekä ribbi –rakennetta yhdistellen neule muodostaa froteemaisen pinnan, polyesteri lanka kutistuu mutta kutistumaton puuvilla jää lenkeiksi neuleen pinnalle. Vaihtelevuutta neuleelle on tuotu vielä tekemällä raitoja tubular –rakenteella, jolloin neulekoneella neulotaan vuorottain etu- sekä takatasolla, tästä syntyy neulospintojen väliin pussi. Malliston kolmas neule yhdistää ohuen merseroidun puuvilla sekä sinisen saumurilangan ottomaani –rakenteella. Pienellä silmukankoolla ja venkkaamalla saatu tiivisrakenne luo silmissä vilisevän pinnan. Kahden voimakkaan värin yhdistelmä saa aikaan kaukaa katsottuna murretun vihreän värin, joka taittaa eri suunnasta katsottuna joko keltaiseen tai siniseen.

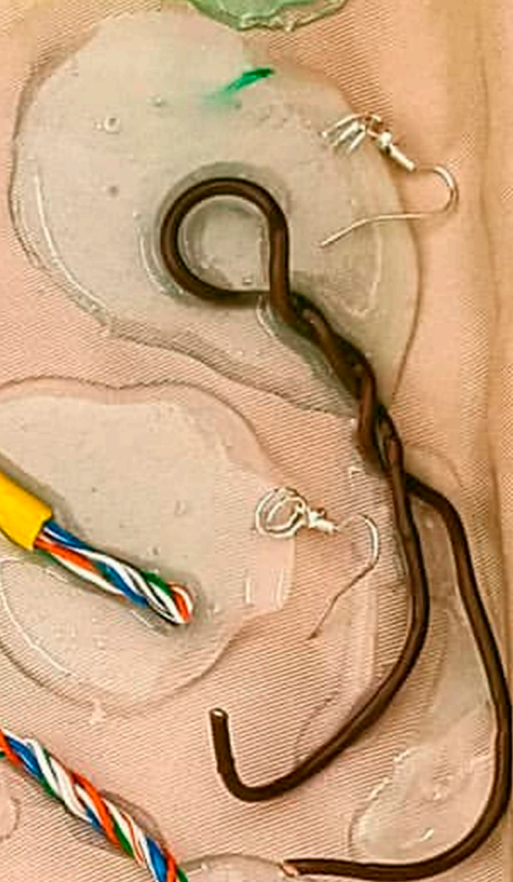
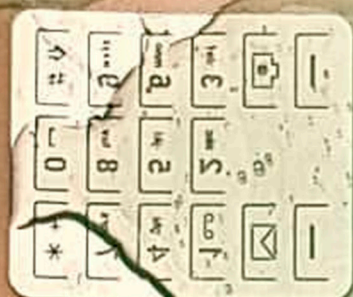

3.2.3 MUUT MATERIAALIT

Saadakseni mallistoon vielä futuristisemman sekä hieman leikittelevän ilmeen tein vielä yhden digiprintin. Kuva koostuu särjetyistä ja katkotuista kaapeleista ja sähköjohdoista, joita olen sitonut yhteen. Lopullinen kuva on muokattu useammasta eri valokuvasta ja sen raportti on 1 metri x 1,5 metriä. Surrealistista tunnelmaa olen vahvistanut muokkaamalla kuvan valotusta epätodellisen väriseksi sekä valinnut pohjan väriksi kirkkaan violetin. Kuva on tulostettu kiiltävälle polyesterille. Muiksi materiaaleiksi olen valinnut teknisiä kankaita joko kirkkaan keltaisena tai vaihtoehtoisesti beigen värisenä. Funktionaalisen vaatesuunnittelu –kurssin silikonin materiaalikokeilujen pohjalta lisäsin asusteiksi mallistoon korvakorut. Niissä olen käyttänyt digiprinttiin kuvaamiani pätkittyjä johtoja silikonilla päällystettyinä. Käyttäen vain minimaalisen tipan väriä silikonin ja sen kovettimen seassa oli mahdollista saada aikaan läpikuivalta vihreä väri. Jotta muodosta ei tulisi liian jäykkää, päätin olla käyttämättä muottia silikonille. Lopputulos on näin orgaanisempi, mutta kestävyyttä oikeassa käytössä testatessani kävi ilmi, että silikonin olisi tarvinnut vielä vähintään yhden kerroksen sekä enemmän kovetinta. Valitettavasti yksikään korvakoruista ei ole kestänyt useampaa käyttökertaa.

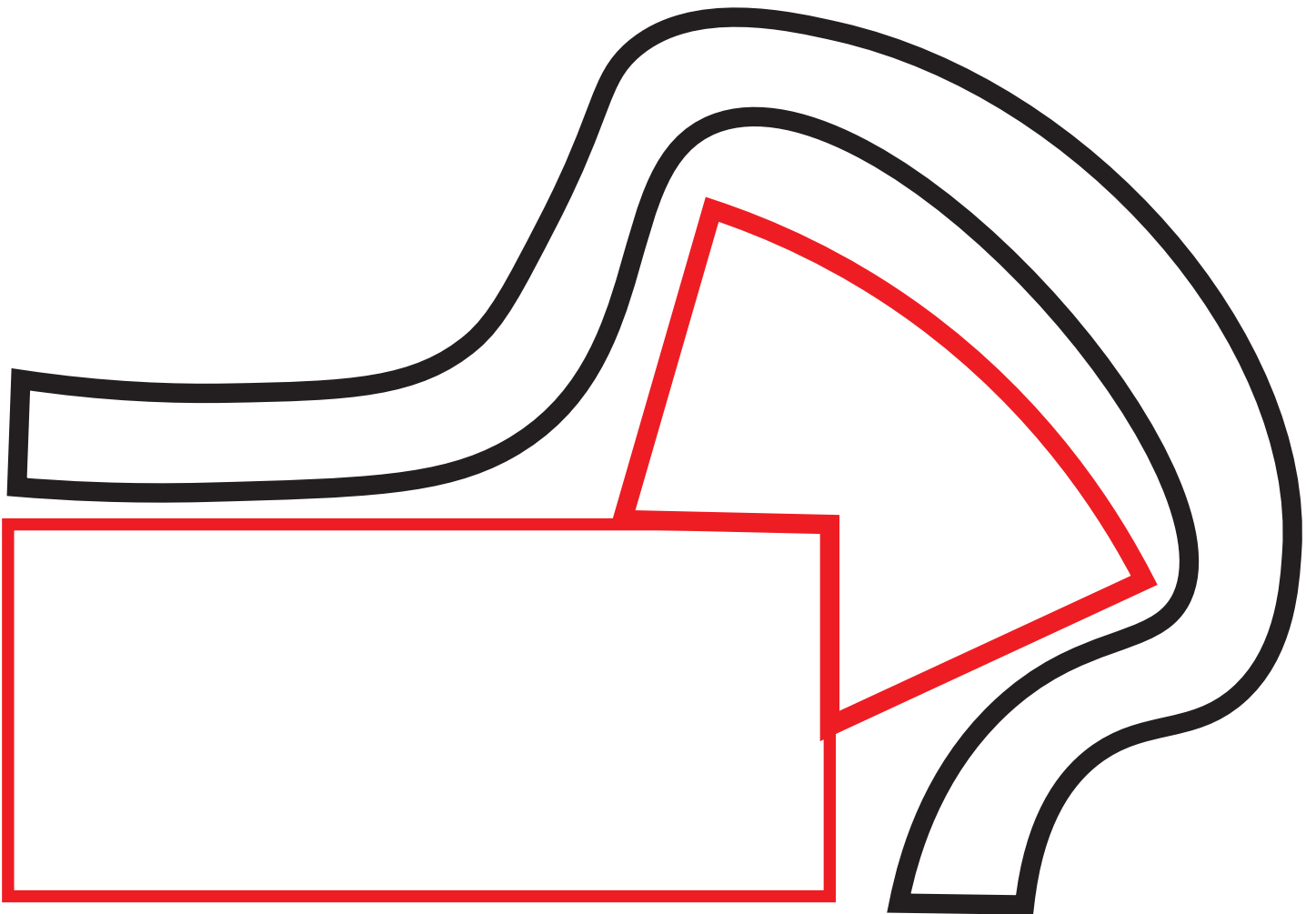
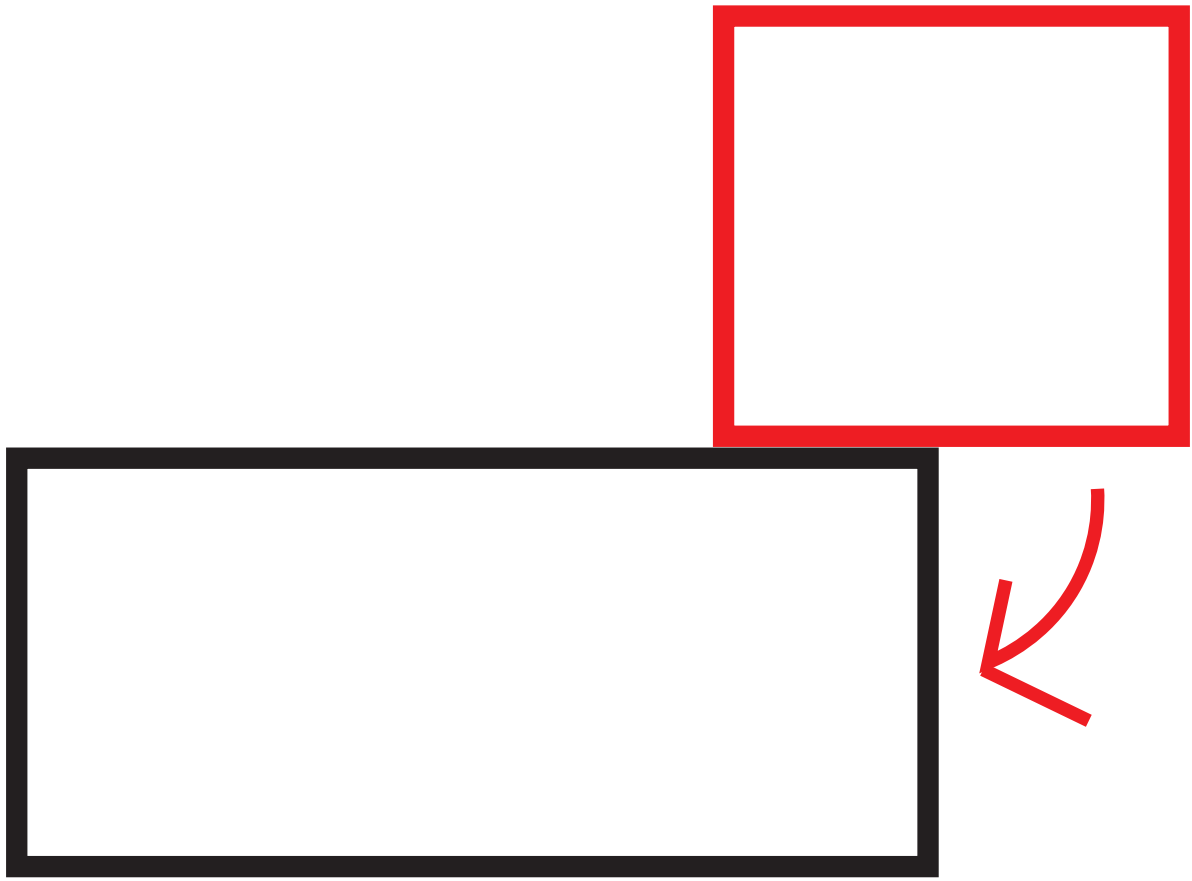

4.TUOTTEET JA VALMISTUS

Lopullisten tuotteiden kokoamisen aloitin keväällä 2018 viimeisten prototyyppisovitus-
ten jälkeen. Tekemäni prototyypit eivät olleet täysin hiottuja ja olin siirtänyt viimeistelyjen
suunnittelun loppukevääseen. Valintaan vaikutti huomattavan paljon materiaalit, jotka tein
itse. Kokeellisuuden varjopuolena kokemattomuuteni vaatteiden tekijänä korostui. Vaatteid-
en kokeellinen muoto sekä kokoamisprosessi veivät aikaa sekä keskittymistä viimeistelyltä.
Toisaalta käyttämäni kokoamistekniikka antoi paljon vapauksia ja lisätuotteiden teko kysei-
sellä tekniikalla oli suhteellisen vaivatonta. Jälkikäteen ajatellen, jos tekoprosessilla ei olisi
ollut aikarajaa olisin hionut myöhemmin lisättyjen tuotteiden muotoa pidemmälle. Lopullis-
esta mallistosta karsiutui myös useampi tuote, päätös tehtiin yhteisymmärryksessä ohjaajani
Tuomas Laitisen kanssa.

Pudonneisiin tuotteisiin lukeutui vaatekappaleita, jotka olivat koottu topatusta silkkikankaas-
ta. Olin käyttänyt kyseisien tuotteiden kaavojen sekä prototyyppien toteuttamiseen huomattavasti
aikaa, mutta vääränlainen väri ei istunut muuhun mallistoon. Tähän vaikutti myös
vahvasti työskentelytapani. Kokosin yhden tuotteen kerrallaan ja saatoin yhtäkkiä vaihtaa
tuotteiden materiaaleja ja värejä sekasointuisammiksi.

Suurin osa tuotteista on koottu neliön (15x15cm) sekä suorakulmion (20x10cm) kappaleista.
Yhdistelin niitä asettamalla esimerkiksi neliön kulman suorakulman pidemmälle sivulle niin,
että neliön sivusta puolet jäi suorakulman sivun ulkopuolelle. Jäljelle jääneen puolikkaan
ompelin suorakulman lyhyempään sivuun kiinni. Vähentääkseni tästä yhtälöstä kulmia, ompelin
4 cm leveän kaistaleen seuraavasti; kaistaleen pitkä sivu kiinnittyy ensin suorakulman
lyhyen sivun vapaaksi jääneeseen kulmaan, josta jatkoin ompelua neliön ohi päästäkseni näin
suoran kulman pitkälle sivulle ja kulmaan. Kuvailamani tapa on yksi monista tavoista, joilla
yhdistelin palasia ja luodakseni vaatteiden perusolemusta rikkovaa muotoa niin, ettei se kuiten-
kaan menetä pohjamuotoaan.

HAND WEAVED FABRIC

JUN 19 1910

Ajallisesti eniten aikaa kului mekkoon, jossa yhdistelin käsin kudottua sekä neulottua kangasta läpikuultavaan metallinhohtoiseen tekniseen kankaaseen. Samaan asuun ompelin palatekniikalla legginssishortsit. Legginssishortseja mallistossa on kahdet ja ne on koottu eri neuleista.

Pidempiä legginssejä on kahdet ja niiden lisäksi on yhdet farkkujen kaavapohjaa käyttäen muotoillut silkkihousut. Eri materiaaleista koostettuja neuletakkeja on myös kaksi, joiden lisäksi on 1 kauluspaita, ja kaksi mekkoa. Kaikki vaatteet ovat eri yhdistelmiä silkistä, käsin tehdyistä neuleista, tulostetuista neuleista, käsinkudotusta kankaasta, digiprintistä, keltaisesta tiiviistä polyesterikankaasta sekä venyvästä mesh-kankaasta.

Erityyppisten materiaalin yhdistely oli ajoittain hankalaa, varsinkin yhdistellessäni neuleita liukaspintaisiin ohuisiin materiaaleihin. Nämä yhdistelmät mahdollistivat kuitenkin kaikkein mielenkiintoisimmat muodot. Lopulliset vaatteet olisivat vaatineet vielä hieman pidemmälle viedyn suunnitelman materiaalien yhdistelystä. Prototyyppien materiaalivalinnat poikkesivat myös rajusti lopullisten tuotteiden materiaaleista mikä vaikeutti parhaaseen lopputulokseen pääsemistä.

5. YHTEENVETO

25.05.2018 mallistoni esiteltiin yhdessä opiskelijatovereideni kera Näytös18 -muotinäytöksessä Helsingin Kaapelitehtaalla. Olin saanut mallistoni valmiiksi hyvissä ajoin. Viikkoa ennen viimeistä kritiikkiä minulla oli enää tehtävänä vaatteiden viimeistykset. Tein viimeistyksiä erittäin varovasti ja hitaasti, epävarmuudesta johtuen. Päätin kuitenkin keskittyä vain projektin loppuunsaattamiseen ja olla murehtimatta viimeistelysien teknisestä onnistumisesta. Kahden viikon rauhallisempi työskentelytahti kevensi hieman projektin loppumisen tuomaa ahdistusta. Viimeiset kuukaudet ennen näytöstä olivat hektisiä, enkä muutosten tapahtuessa palannut tarkastelemaan mallistokokonaisuutta tarkemmin. Nähdessäni mallistoni ensi kertaa kokonaisuudessaan mallien päällä huomasin kokonaisuudesta puuttuvan volyyymiä. Prototyypeissä sitä oli mielestäni enemmän, mikä johtui materiaalivalinnoista. Olin kuitenkin tyytyväinen yksittäisiin tuotteisiin ja niiden toimivuuteen vaatteena.

Asetin vuoden ajan itselleni jatkuvasti uusia tavoitteita, jotka loppua kohden ajautuivat hieman epärealistisiin mittakaavoihin. Lopullisten tavoitteiden saavuttamiseksi olisin tarvinnut varmasti vielä vuoden aikaa kehitellä mallistoa. Projekti alkoi edetä vauhdilla vasta vuoden puolessa välissä, mikä ei mahdollistanut siitä hetkellisestä irtaantumista. Suurimman muutoksen teki tammikuussa kirjallisen osuuden aloittaminen, jonka jälkeen sain selvennettyä itselleni malliston todellisen luonteen. Kirjoittaminen oli tehokas tapa tarkastella motiivia valitsemilleni aiheille, joiden tutkiminen oli siihen asti jäänyt osaltani pintapuoliseksi. Tämän projektin avulla minulle on avautunut täysin uusi suhde kirjoittamiseen. Projektin edetessä pidemmälle kevääseen laski myös itsekriittisyyteni kirjoittamiseen. Koen myös saavuttaneeni rentouden visuaaliseen muotokieleeni.

Suunnitteluprosessini ei päättynyt missään vaiheessa projektin kulun aikana ja sen vaikutuksesta mallisto ei hioutunut täysin ehjäksi kokonaisuudeksi. Tästä oppineena tulevilla projekteilla toivon osaavani eritellä suunnittelun ja toteutuksen erillisiksi ajanjaksoiksi.

6. KIITOS

Leevi Ikäheimo

Tuomas Laitinen

Campolmi Filati

Elasten SRL

Anna-Mari Leppisaari

Maija Fagerlund

Eeva Heikkinen

Reetta Myllyniemi

Sari Kivimäki

Jane Palmu

Paul Nyström

Anna Leinonen

Liisa Riski

7. LÄHDELUETTELO

7.1 VIITTEET

1. Singer, Leigh (2017) Where to Begin with Park Chan-wook.
<https://www.bfi.org.uk/news-opinion/news-bfi/features/where-begin-park-chan-wook>
2. Sterlacci Francesca, Arbuckle Joanne (2209)The A to Z of the Fashion Industry. Futuristic Fashion.Rowman & Littlefield.
3. I'm a Cyborg but That's Okay 2006, ohjaus Chan-wook Park, tuottajat Chun-yeong Lee, June Lee, Miky Lee, Chank-wook Park, Tae-hun Lee, käsikirjoitus Seo-kyeong Jeong, Chan-wook Park, musiikki Yeong-wook Jo, ensinäytö 7. Joulukuuta 2006 Etelä-Korea
4. Bodyworlds.com
5. <https://www.youtube.com/watch?v=moK4c3iOeNg>
6. J.G. Ballard, "Project for a Glossary of the Twentieth Century", Incorporations, (Zone 6), Zone Publications, New York, 1992, s.275
7. The New York Times Magazine, Lynn Hirschbreg 06.08.2006, Is There a Place for Olivier Theyskens

7.2 KUVALÄHTEET

1. Kansikuva: malli Iida Nurminen kuva itse ottamani
2. Ote Researchistä: kollaasi elokuvan stil-otoksista
3. Kuva Diana Luganski
4. Stil-kuva elokuvasta, kuvassa päähenkilö Young Goon
5. Neulenäyte, toteutettu Tekstiilimallisto –kurssille
6. Luonnoksia
7. Kudottu näyte, skannatu itse
8. Plastinoidut suonet, Body Worlds näyttelystä
9. muotoilukokeiluja, kuvat itse ottamia
10. kudottunäyte, kuva itse ottama
11. neulenäyte, kuva itse ottama
12. Silikoni korvakorut, kuva itse ottama
13. Kengät, kuva Leevi Ikäheimo
14. Havainnollistava kuva
15. Kudottua kangasta
16. Muotoilu
17. Prototyyppi
18. Digitaalinen printti
19. Kuva Oona Oikkonen, Malli Iida Nurminen
20. Backstage kuva itse ottamna
21. Näytöskuvat Guillaume Roujas
- 22.-32. Kuvat Nicca Sinervo, Malli Stella Yellowhair